

UCZEŃ PRZERÓŚŁ MISTRZA

metoda projektu w edukacji wczesnoszkolnej

ZAWODY

scenariusz dla klasy II
szkoły podstawowej

czas realizacji: 18 godzin (około 2-3 tygodni)

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**UCZEŃ
PRZERÓŚŁ
MISTRZA**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

UZASADNIENIE REALIZACJI PROJEKTU

Znaczną część naszego dorosłego życia spędzamy w pracy. To, jaki zawód wykonujemy decyduje o naszym codziennym funkcjonowaniu oraz sposobie spędzania czasu wolnego.

Wybór zawodu jest zdeterminowany przez cechy i umiejętności, jakie posiadamy. W założeniu powinien on pogłębiać nasze zdolności i dawać nam szansę do ciągłego rozwijania swoich talentów. Wykonywanie pracy jest nie tylko zapewnieniem sobie i swojej rodzinie środków materialnych, potrzebnych do życia, ale też naturalną potrzebą człowieka skłaniającą do rozwoju i samorealizacji. W naszej cywilizacji zawód i pozycja w hierarchii zawodowej jest podstawowym wyznacznikiem miejsca zajmowanego w społeczeństwie.

Dzięki pracy uczymy się relacji z innymi ludźmi i życia w społeczeństwie. Miejsce naszej pracy daje nam szansę na otwarcie się na innych ludzi poprzez współpracę i pomaganie sobie wzajemnie oraz okazywanie sobie szacunku.

CELE PROJEKTU:

- Poznamy różne zawody.
- Potrafimy współpracować i współdziałać w grupie.
- Nauczymy się słuchać innych i dociekać interesujących nas informacji.
- Potrafimy wykonać plakat zapraszający na spektakl.
- Potrafimy przygotować i wystawić sztukę teatralną związaną tematem projektu.
- Nauczymy się prezentować swoje wiadomości na forum klasy.
- Nauczymy się korzystać z różnych źródeł informacji.
- Nauczymy się planowania pracy.
- Nauczymy się samooceny.

GŁÓWNE KOMPETENCJE KLUCZOWE UNII EUROPEJSKIEJ ROZWIJANE PODCZAS REALIZACJI PROJEKTU

- umiejętność porozumiewania się w mowie i piśmie w różnych sytuacjach komunikacyjnych, a także obserwowania swojego sposobu porozumiewania się i przystosowywania go do wymogów sytuacji;
- umiejętność i zdolność gromadzenia, przetwarzania informacji;
- umiejętność uczenia się;
- umiejętność współpracy grupie i wspólnego dążenia do celu;
- umiejętność oceny i identyfikacji własnych mocnych i słabych stron, a także oceny ryzyka.

REALIZOWANE TREŚCI KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO PODSTAWY PROGRAMOWEJ DLA I ETAPU EDUKACYJNEGO

Edukacja polonistyczna. Uczeń:

- korzysta z informacji: uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji;
- w tekście literackim zaznacza wybrane fragmenty;
- czyta teksty i recytuje wiersze, z uwzględnieniem interpunkcji i intonacji, dobiera właściwe formy komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych;
- uczestniczy w rozmowach, także inspirowanych literaturą: zadaje pytania, udziela odpowiedzi, prezentuje własne zdanie i formułuje wnioski;
- dba o kulturę wypowiedzania się;
- wypowiada się w małych formach teatralnych: uczestniczy w zabawie teatralnej, ilustruje mimiką, gestem, ruchem zachowania bohatera literackiego lub wymyślonego, rozumie umowne znaczenie rekwizytu i umie posłużyć się nim w odgrywanej scenie.

Edukacja plastyczna. Uczeń:

- podejmuje działalność twórczą, posługując się takimi środkami wyrazu plastycznego jak: kształt, barwa, faktura w kompozycji na płaszczyźnie.

Edukacja społeczna. Uczeń:

- współpracuje z innymi w zabawie, w nauce szkolnej i w sytuacjach życiowych; przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej oraz świecie dorosłych; wie, jak należy zachowywać się w stosunku do dorosłych i rówieśników;
- wie, jak ważna jest praca w życiu człowieka; wie, jaki zawód wykonują jego najbliżsi i znajomi; wie, czym zajmuje się np. kolejarz, aptekarz, policjant, weterynarz.

Edukacja matematyczna. Uczeń:

- rozwiązuje proste zadania tekstowe.

Zajęcia komputerowe. Uczeń:

- posługuje się komputerem w podstawowym zakresie;
- posługuje się wybranymi programami i grami edukacyjnymi.

Wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna. Uczeń:

- dba o prawidłową postawę, np. siedząc w ławce;
- przestrzega zasad bezpiecznego zachowania się w trakcie zajęć ruchowych;
- potrafi wybrać bezpieczne miejsce do zabaw i gier ruchowych.

PRODUKTY KOŃCOWE PROJEKTU

- Plakaty zapraszający na przedstawienie.
- Przedstawienie pt.: „Wszyscy dla wszystkich”

MATERIAŁY WSPOMAGAJĄCE

- Zestaw zasobów nr 4 (Zawody) na tablicę multimedialną do wykorzystania w czasie wybranym przez nauczyciela.
- KARTY PRACY NR 1 – 8.

TABLICA MULTIMEDIALNA

FILM 1: „Szewc i krawiec dwa bratanki.”

FILM 2: „Lekarz, fryzjer w służbie człowiekowi”.

FILM 3: „Murarz, piekarz twórcy wyrobów”.

QUIZ: Utrwalamy wiadomości na temat zawodów.

ANGIELSKI: Poznajemy nowe słownictwo.

GRA: Układamy rozsypankę sylabową.

POLICZ: Liczymy w pamięci.

PAMIĘĆ: Porządkujemy przedmioty potrzebne w pracy.

KARAOKE: Śpiewamy piosenkę „Wszyscy dla wszystkich”

KRZYŻÓWKA: Sprawdzamy zdobyte wiadomości.

PROPONOWANY PRZEBIEG DZIAŁAŃ

ETAP PROJEKTU	SUGEROWANE DZIAŁANIA	CZAS
I Wybór zagadnienia i określenie celów projektu	<ul style="list-style-type: none"> wprowadzenie tematu <i>Pytanie kluczowe: Dlaczego wykonujemy różne zawody?</i> 	1 godz.
	<ul style="list-style-type: none"> mapa skojarzeń 	1 godz.
	<ul style="list-style-type: none"> zabawa w kalambury ustalenie celów projektu i przebiegu działań 	1 godz.
II Realizacja projektu	<ul style="list-style-type: none"> prezentacja zawodów szewc i krawiec obejrzenie filmu i karty pracy 	2 godz.
	<ul style="list-style-type: none"> spotkanie z ekspertem 	1 godz.
	<ul style="list-style-type: none"> prezentacja zawodów lekarz i fryzjer prezentacja filmu i karty pracy 	2 godz.
	<ul style="list-style-type: none"> podział ról i przygotowanie do spektaklu 	2 godz.
	<ul style="list-style-type: none"> prezentacja zawodów piekarz i murarz obejrzenie filmu i karty pracy 	2 godz.
	<ul style="list-style-type: none"> spotkania w kręgu 	1 godz.
	<ul style="list-style-type: none"> przygotowanie plakatu informującego o przedstawieniu 	1 godz.
III Prezentacja projektu	<ul style="list-style-type: none"> przygotowanie przedstawienia przedstawienie pt.: „Wszyscy dla wszystkich” 	3 godz.
IV Ocena projektu i ewaluacja	<ul style="list-style-type: none"> spotkanie w kręgu mapa skojarzeń ocena swoich działań i ewaluacja 	1 godz.
RAZEM		18 godzin
UWAGI	<p style="text-align: center;">***</p> <p style="text-align: center;">gwiazdki sugerują podział na dni</p>	

SCENARIUSZ 1

WYBÓR ZAGADNIENIA I OKREŚLENIE CELÓW PROJEKTU

- Zainteresowanie dzieci tematem, rozbudzenie ich ciekawości.
- Ustalenie warunków pracy metodą projektu.

PRZEBIEG DZIAŁAŃ:

1. Sytuacja wprowadzająca.

Nauczyciel czyta wiersz Juliana Tuwima pt.: „Wszyscy dla wszystkich”.

Prowadzący rozmawia z dziećmi na temat wysłuchanego wiersza. Dzieci mówią, o jakich zawodach autor opowiedział w wierszu. Nauczyciel zapisuje te zawody na tablicy (murarz, krawiec, piekarz, szewc). Dzieci proponują symbole, które są związane z tymi zawodami. Nauczyciel zadaje im pytanie kluczowe: dlaczego wykonujemy różne zawody? Następnie pyta, jakie zawody wykonują ich rodzice. Każdy ma okazję do swobodnej wypowiedzi. Na koniec rozmowy warto zwrócić uwagę, że każdy z omawianych zawodów jest możliwy do wykonywania zarówno przez kobiety jak i mężczyzn. W dzisiejszym świecie jest to coraz bardziej zauważalne.

2. Podział na grupy.

Dzieci dzielą się na sześć grup. Każda z nich dostaje do rozwiązania rebus związany z konkretnym zawodem (piekarz, fryzjer, lekarz, krawiec, murarz, szewc). Grupy nie ujawniają swoich nazw zawodów.

- Załącznik nr 1

3. Zabawa w kalambury.

Każda grupa wybiera przedstawiciela, który za pomocą mimiki i gestów przedstawia zawód, który był rozwiązaniem rebusu. Pozostałe dzieci odgadują, jaki zawód ma dana grupa.

4. Mapa skojarzeń.

Dzieci w grupach wykonują mapę skojarzeń do słowa „zawód”. Mogą dopisać lub dorysować swoje skojarzenia. Po wykonaniu map prezentują swoje prace.

- KARTA PRACY NR 1 Mapa skojarzeń

5. Ustalenie tytułu i celów projektu.

Dzieci proponują hasła, pod którymi będzie przebiegał następny projekt, np.: zawody, praca, kim jestem, kim zostanę, pracownicy. Propozycje są zapisywane na tablicy, w drodze głosowania wybieramy jedną. Nauczyciel wraz z dziećmi ustala przebieg działań i cele projektu np.:

- Poznamy zawody.
- Będziemy pracować w grupie.
- Wyszukamy potrzebne informacje.
- Zagramy w przedstawieniu pt.: „Wszyscy dla wszystkich”.

6. Rozmowa kierowana.

Nauczyciel prowadzi rozmowę z dziećmi na temat znaczenia zawodów w życiu każdego człowieka. Dzieci próbują ocenić, który z nich jest najbardziej potrzebny i najciekawszy. Nauczyciel pyta dzieci, w jaki sposób chciałyby podzielić się wiedzą w czasie trwania projektu z innymi. Nauczyciel tak prowadzi rozmowę, by dzieci zaproponowały przygotowanie spektaklu pt.: „Wszyscy dla wszystkich”. Nauczyciel przygotowuje scenariusz spektaklu na podstawie Bajki Niezapominajki, autorstwa Zbigniewa Dmitroca Wiersze o zawodach.

- KARTA PRACY NR 2

7. Zabawa „tak-nie”.

Prowadzący (dziecko) ma na myśli jakiś zawód. Nie mówi o nim na głos – pozostałe dzieci zadają pytania, na temat zawodów (np. Czy w tym zawodzie nosi się uniform? Czy ta osoba pracuje w nocy?) dziecko może odpowiadać tylko tak lub nie. Pozostałe dzieci starają się odgadnąć, jaki to zawód. Ten, kto odgadnie, zostaje prowadzącym.

- Tablica multimedialna – memory

8. Ustalenia zadania domowego i harmonogramu.

Zadaniem dzieci jest znalezienie informacji dotyczących historii i ewolucji zawodu wylosowanego przez grupę. Ustalamy harmonogram prezentacji grup – każdego dnia prezentują się dwie. Harmonogram wieszamy w widocznym miejscu w klasie.

- Załącznik nr 2

PYTANIA DO UCZNIÓW:

- Pytanie kluczowe: Dlaczego nie wszyscy wykonują ten sam zawódwykonujemy różne zawody?
- Jaki zawód jest najbardziej potrzebny na świecie?
- Co to jest praca?
- Po co ludzie pracują?
- Co by ludzie robili, gdyby nie pracowali?

SCENARIUSZ 2

REALIZACJA PROJEKTU

- Przeprowadzenie działań zgodnie ze wspólnymi ustaleniami dzieci i nauczyciela.

PRZEBIEG DZIAŁAŃ:

1. Prezentacja zadania domowego – grupy „szewc” i „krawiec”.

Dzieci w grupach prezentują zadanie domowe w formie wywiadu prowadzonego przez dziennikarza z pracownikami danego zawodu. dziecko jeden uczeń wciela się w postać dziennikarza, a pozostali są pracownikami. Po każdej scenie słuchacze mają możliwość zadawania pytań.

2. Rozmowa w kręgu.

Dzieci dzielą się wrażeniami po obejrzanej prezentacji. Nauczyciel pyta o emocje, jakie towarzyszyły im podczas wcielania się w role. Pozostali opowiadają o tym, czego dowiedzieli się z pokazu i co było dla nich nowością.

- KARTA PRACY NR 3 Zaprojektuj buty i strój

3. Prezentacja i omówienie filmu.

Wspólne oglądanie filmu pt.: „Szewc i krawiec dwa bratanki”, usystematyzowanie i utrwalenie wiadomości na temat zawodów w oparciu o obejrzany film.

4. Przygotowanie do spotkania z ekspertem.

Dzieci pod okiem nauczyciela opracowują pytania związane z zawodami, które chciałyby zadać ekspertowi. Gotowe pytania zapisują na kartkach.

5. Podział ról do spektaklu.

Nauczyciel czyta dzieciom scenariusz. Po wysłuchaniu wspólnie przydzielają rolę i zadania, jakie będą towarzyszyły w przygotowaniach do spektaklu.

***

6. Spotkanie z ekspertem.

Do klasy jest zaproszony pracownik urzędu pracy. Ekspert opowiada o tym, jakie zawody są najbardziej pożądane na rynku pracy, a jakie najmniej. Dzieci zadają ekspertowi wcześniej przygotowane pytania.

7. Prezentacja zadania domowego – grupy „lekarz” i „fryzjer”.

Dzieci w grupach prezentują zadanie domowe w formie podobnej do pierwszego dnia prezentacji. Po każdej scenie dzieci mają możliwość zadawania pytań i snucia refleksji.

- KARTA PRACY NR 4

8. Prezentacja i omówienie filmu.

Wspólne oglądanie filmu pt.: „Lekarz, fryzjer w służbie człowiekowi”, zebranie i podsumowanie wiadomości na temat zawodów w oparciu o obejrzany film i prezentacji grup.

9. Rozmowa w kręgu.

Dzieci wypowiadają się na temat wad i zalet poznanych dziś zawodów. Starają się ustalić jakie cechy i umiejętności powinny mieć osoby chcące wykonywać dany zawód. Dzieci snują refleksje, czy byłyby w stanie je wykonywać.

10. Pierwsza próba.

Dzieci czytają samodzielnie scenariusz z podziałem role.

***

11. Prezentacja zadania domowego – grupy „Piekarz” i „murarz”.

Dzieci w grupach prezentują zadanie domowe w formie podobnej do pierwszego i drugiego dnia. W grupie jedno dziecko jest dziennikarzem, a pozostałe odpowiadają na jego pytania, jako przedstawiciela danego zawodu. Po każdej scenie dzieci mają możliwość zadawania pytań i snucia refleksji.

- KARTA PRACY NR 5

12. Prezentacja i omówienie filmu.

Oglądanie filmu pt.: „Piekarz, murarz twórcy wyrobów”, utrwalenie wiadomości na temat zawodów w oparciu o obejrzany film i prezentacje grup.

13. Rozmowa w kręgu.

Nauczyciel zaprasza dzieci do rozmowy na temat pracy piekarza i murarza. Uczniowie wraz z nauczycielem starają się znaleźć elementy łączące te dwa zawody oraz wyszczególnić cechy, jakie powinna mieć osoba wykonująca taki zawód.

- KARTA PRACY NR 6

14. Próba spektaklu.

Dzieci odgrywają role, starają się zapamiętać swoje kwestie oraz ruch sceniczny we wskazanych miejscach. Wykonują ćwiczenia artykulacyjne i dykcyjne. Uczą się jak za pomocą gestów wyrażać emocje.

***

15. Kalambury rysowane.

Dziecko rysuje na tablicy wybrany przez siebie zawód – pozostałe dzieci odgadują.

- KARTA PRACY 7

16. Wykonanie plakatu – praca w grupach.

Każda grupa wykonuje plakat (format A2). Jego celem jest poinformowanie i zaproszenie wszystkich uczniów szkoły na przedstawienie podsumowujące pracę nad projektem „Zawody”. Plakat powinien zawierać wszystkie potrzebne informacje: datę, miejsce, godzinę i tytuł przedstawienia „Wszyscy dla wszystkich”.

17. Próba generalna.

Dzieci ostatni raz mają szansę przećwiczyć swoje umiejętności na scenie przed przedstawieniem. Należy zwrócić uwagę, by pamiętały o kolejności, w jakiej występują na scenie.

PYTANIA DO UCZNIÓW:

- Czy jeden człowiek może mieć kilka zawodów?
- Jaka jest cecha wspólna dla wszystkich zawodów?
- Dlaczego trudno jest występować publicznie?
- Jakie cechy charakteru powinien mieć każdy dobry pracownik?

SCENARIUSZ 3

PREZENTACJA PROJEKTU I OCENA DZIAŁAŃ

- Posumowanie działań projektowych.
- Ocena działań.

PRZEBIEG DZIAŁAŃ:

1. Przygotowanie do spektaklu.

Dzieci przygotowują scenografię, przebierają się w stroje i dokonują ostatnich ustaleń. Czekają na zaproszonych gości.

2. Przedstawienie „Wszyscy dla wszystkich”.

W auli szkolnej, o wyznaczonej godzinie, zbierają się uczniowie z całej szkoły. Na początku dyrektor wita wszystkich zaproszonych gości. Pokrótce mówi o pracy klasy drugiej nad projektem i zaprasza do udziału w przedstawieniu. Po zakończonym spektaklu dzieci dziękują gościom za przybycie.

***

3. Spotkanie w kręgu.

Nauczyciel rozmawia z dziećmi na temat spektaklu. Pyta o emocje, jakie towarzyszyły im podczas występowania przed publicznością. Zwraca uwagę na trudności związane z wykonywaniem zawodu aktora. Dzieci dzielą się spostrzeżeniami nad projektem Zawody. Nauczyciel pyta je o ich plany związane z zawodem, który będą chciały wykonywać w przyszłości. Należy zwrócić uwagę na fakt, iż aby być profesjonalistą w danej dziedzinie, należy kształcić się od dziecka. Nauczyciel pyta, jakie informacje są dla dzieci nowe, a jakie znały już wcześniej.

4. Mapa skojarzeń.

Grupy wymieniają się wcześniej wykonanymi mapami skojarzeń. Zadaniem dzieci jest dopisanie nowych informacji, które zdobyły dzięki realizacji projektu. Dzieci w grupach dokonują ponownej refleksji nad mapą skojarzeń, jednak tym razem pochylają się nad mapami wykonanymi przez inną grupę i dodają swoje refleksje na temat danego zawodu na podstawie zdobytych wiadomości.

5. Ewaluacja.

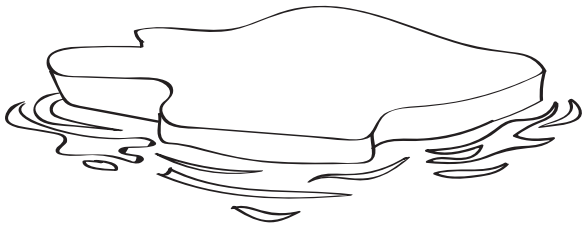
Wypełnienie tabeli ewaluacyjnej pomaga dzieciom skonkretyzować swoją opinię na temat przebiegu działań oraz ocenić własne zaangażowanie w pracę.

PYTANIA DO UCZNIÓW:

- Pytanie kluczowe: Dlaczego nie wszyscy wykonują ten sam zawód?Dlaczego wykonujemy różne zawody?
- Jaka jest różnica między pracą a zabawą?
- Jaką pracę wykonują dzieci?
- Jaką pracę jest najtrudniej wykonywać, a która wymaga najmniej wysiłku?

Załącznik nr 1

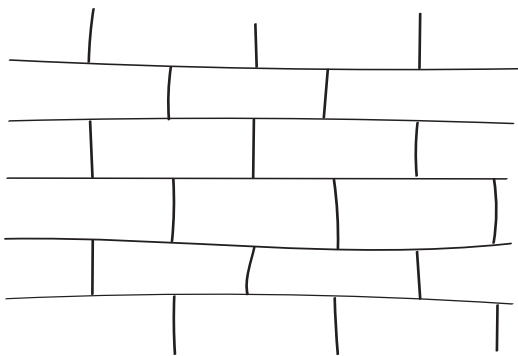
1. KRAWIEC

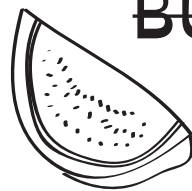
+

2. MURARZ

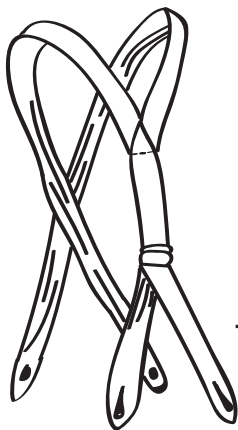

+

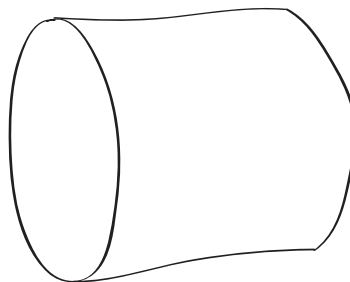
BU

3. SZEWC

+

LKI

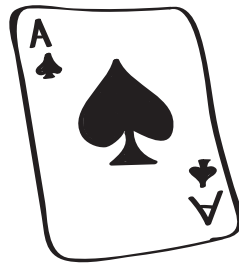
ALŁ

4. PIEKARZ

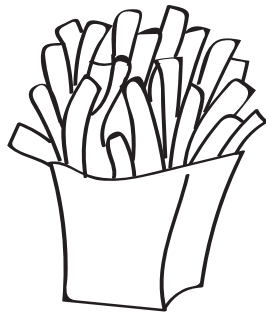
€

+

TA = Z

5. FRYZJER

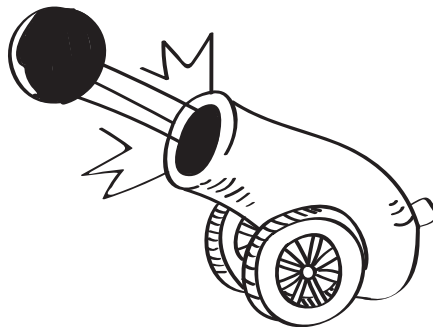

TKI = ZJER

6. LEKARZ

+

+

Z

~~MATA~~

HARMONOGRAM

ZAWODY	IMIONA DZIECI	DATA PREZENTACJI
szewc		
krawiec		
lekarz		
fryzjer		
piekarz		
murarz		